

urban
.brussels

BUP BRUXELLES URBANISME ET PATRIMOINE
BSE BRUSSEL STEDENBOUW EN ERFGOED

INVENTARIS VAN HET IMMATERIEEL CULTUREEL ERFGOED

1 REFERENTIE

Dossierreferentie: 5000-0010

Aanvraag van: 17/05/2018

Datum van opname in de inventaris: 21/01/2019

Bijgewerkt op:

2 IDENTIFICATIE VAN DE AANVRAGER

"Les amis des géants de Stockel"

Contactperso(n)en:

Mevrouw De heer

Naam: Voiturier

Voornaam: Francis

Functie: Voorzitter

Adres: François Gaystraat 86
1150 Sint-Pieters-Woluwe

Telefoonnummer: ++32 (0)475 733 155

E-mail: fvoiturier@brutele.be

Website: www.lesgeantsdestockel.be

www.woluwe1150.be/associations/les-amis-des-geants-de-stockel

3 IDENTIFICATIE VAN HET ELEMENT / BENAMING

De reuzen van Stokkel

3.1 BETROKKEN CATEGORIE(ËN)

- Tradities, uitdrukkingen, talen
- Podiumkunsten
- Sociale gebruiken, rituelen, festiviteiten
- Kennis en praktijken met betrekking tot de natuur en het heelal
- Vaardigheden met betrekking tot ambachten
- Andere:

3.2 KORTE BESCHRIJVING VAN HET ELEMENT

De reuzen van Stokkel, Baldwinus en Michaëlla, zagen het levenslicht in respectievelijk 1984 en 1986, op initiatief van Baudouin Vander Linden, de toenmalige voorzitter van de handelaarsvereniging van Stokkel, die een nieuwe impuls wilde geven aan de folklore van deze populaire en bedrijvige wijk van de gemeente Sint-Pieters-Woluwe. De reuzen kregen de persoonlijkheid en de kledij van een 13de-eeuwse ridder en dame, zo gekozen om het overwicht van het geestelijke over het vergankelijke en de filosofie van ridders en avonturiers in herinnering te brengen. Hun figuren werden gemaakt in samenwerking met de Academie voor Schone Kunsten van Brussel en de scholen Eperonnier-Mercelis en Don Bosco voor wat hun kledij en structuur betreft. Meteen na hun creatie werd de vriendenvereniging "Les amis des géants de Stockel" opgericht. Zij heeft tot doel de ontwikkeling van een nieuwe folklore te bevorderen door het bestaan van de reuzen van Stokkel en de organisatie van spelletjes omtrent hun symboliek. Dit alles bij voorkeur in samenwerking met jongeren en ten voordele van een instelling die zich bekommert om jongeren in moeilijkheden. Onder de verbaasde blik van jong en oud reist dit koppel reuzen door zowat heel België. Ze zijn elk jaar te zien ter gelegenheid van de verjaardag van de Tervurenlaan, op het kinderfestival in het Parmentierpark en op de bijeenkomst van de Brusselse reuzen in de Hoogstraat. Naargelang de vraag nemen ze ook deel aan andere culturele en filantropische stoeten en manifestaties. De reuzen worden gedragen door vrijwilligers, voormalige bewoners van het "Huis" maar ook door de dragers van de reuzen van Ath.

3.3 BETROKKEN GEMEENSCHAP(PEN) OF GROEP(EN)

Het organiserend comité, voornamelijk afkomstig uit de wijk Stokkel. Het gemeentebestuur van Sint-Pieters-Woluwe als eigenaar en huisvester van de reuzen.

De inwoners van Sint-Pieters-Woluwe en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als toeschouwers en/of sympathisanten. De kansarme jongeren van Sint-Pieters-Woluwe die gesteund worden door de vereniging.

3.4 LIGGING

Het grondgebied van Sint-Pieters-Woluwe. De wijk Stokkel.
Huisvesting van de reuzen in het gemeentehuis van Sint-Pieters-Woluwe, Charles Thielemanslaan 93, 10150 Brussel.

4 KENMERKEN VAN HET ELEMENT

4.1 BETROKKEN TALEN, REGISTERS EN TAALNIVEAUS

De grote meerderheid van de betrokken gemeenschap, deelnemers en medewerkers is tweetalig (Nederlands/Frans).

4.2 INDICATIE VAN DE IMMATERIËLE EXPRESSIES

De creatie, het onderhoud en het dragen van de reuzen. Onder de verbaasde blik van jong en oud reist dit koppel reuzen door zowat heel België. Ze zijn elk jaar te zien ter gelegenheid van de verjaardag van de Tervurenlaan, op het kinderfestival in het Parmentierpark en op de bijeenkomst van de Brusselse reuzen in de Hoogstraat. Ze nemen ook deel aan andere optochten, die jaarlijks variëren naargelang de aanvragen.

4.3 INDICATIE VAN DE BIJHORENDE MATERIËLE ELEMENTEN Instrumenten, voorwerpen, artefacten, plaatsen...

Twee reuzen

Technische eigenschappen:

BALDEWINUS

- Ridder uit de 13de eeuw
- Doopsel: 26 mei 1984 in Stokkel
- Gewicht: 84 kilogram
- Hoogte: 4,50 meter
- Metalen structuur (aluminium buizen)
- Gedragen door één persoon
- Ingehuldigd als ere-kiwanis op 24 mei 1984

MICHAELLA

- Prinses uit de 13de eeuw
- Doopsel: 1 juni 1986
- Huwelijk met Baldewinus op 1 juni 1986
- Gewicht: 42 kilogram
- Hoogte: 4,55 meter
- Metalen structuur (aluminium buizen)
- Gedragen door één persoon
- Ingehuldigd als lid van de Confrérie des Hommes Oiseaux op 27 februari 2000

Ontwerper:

De heer Baudouin VANDER LINDEN

Verwezenlijking:

Tekening en creatie van de hoofden:

de Academie voor Schone Kunsten van Brussel

Aankleding:

De school Eperonnier-Mercelis

Mercelisstraat in Brussel

Algemene structuur, wapening, helm, handschoenen en zwaard:

De technische school Don Bosco

Guldendallaan in Sint-Pieters-Woluwe

4.4 HISTORIEK EN RECENTE ONTWIKKELINGEN

De reuzen van Stokkel werden opgericht op initiatief van de heer Baudouin Vander Linden, stichtend voorzitter van vele verenigingen en sociëteiten, met als doel de folklore in de wijk Stokkel nieuw leven in te blazen. Toen de heer Vander Linden de reuzen in de 13de eeuw situeerde, was dit om heel specifieke redenen. Hij wou daarmee het overwicht van het geestelijke over het vergankelijke en de filosofie van ridders en avonturiers in herinnering te brengen. En toen hij, met tegenzin, aanvaardde dat zijn voornaam en die van zijn vrouw met de reuzen werden geassocieerd, was dat ook om historische redenen. In de 13de eeuw leefden twee Boudewijns: de eerste nam deel aan de vierde kruistocht, de tweede was keizer van Constantinopel. De naam Michaëlla verwijst naar Michiel, de ridder en patroonheilige van de stad Brussel die de draak versloeg.

De reus Baldewinus werd als eerste geboren, in 1984. Omdat de dappere ridder zich eenzaam voelde, werd hij in 1986 in de echt verbonden met Michaëlla. Hun huwelijk werd bezegeld in aanwezigheid van reuzen uit alle hoeken van de hoofdstad en Waals-Brabant.

Om de inspanningen te coördineren werd in 1986 een genootschap opgericht. Die werd "Les amis des géants de Stockel" gedoopt. Zij heeft tot doel de ontwikkeling van een nieuwe folklore te bevorderen door het bestaan van de reuzen van Stokkel en de organisatie van spelletjes omtrent hun symboliek. Dit alles verloopt bij voorkeur in samenwerking met jongeren en ten voordele van een instelling die zich bekommert om jongeren in moeilijkheden. Dat is de echte drijfveer van de ontwerper van de reuzen. Het is ook de originele insteek van deze reuzen: ze gaan slechts uit ten voordele van de jongeren van "La Maison".

De reuzen van Stokkel gaan een zestal keer per jaar uit. Als belangrijkste daarvan vermelden we de

wijkfeesten van de Bruegelwijk, de manifestaties ten voordele van minderbedeelde kinderen en het feest van de Tervurenlaan.

4.5 SOCIAAL-CULTURELE CONTEXT Functies, waarden: rolmodel voor diversiteit, jongeren, ...

De reuzen van Stokkel nemen deel aan het sociale en culturele leven in de gemeente Sint-Pieters-Woluwe en maken deel uit van de aloude traditie van de reuzencultuur op het grondgebied van Brussel. Hoewel net als bij de vele genootschappen en vriendenkringen van reuzendragers het doel van de vereniging de ontwikkeling van de folklore is, heeft de vriendenkring van de reuzen van Stokkel nog een ander, even belangrijk doel: de steun aan jongeren in moeilijkheden. Meteen bevorderen ze ook de intergenerationele dialoog.

4.6 BUITENGEWESTELIJKE CONTEXT Situeer het element desgevallend in een bredere geografische context.

Deelname aan de reuzencultuur in Brussel, België en Europa.

De aanwezigheid van reuzen en fabeldieren is een constante in de voormalige Zuidelijke Nederlanden en het noorden van Frankrijk. De UNESCO erkent ze als immaterieel erfgoed van de mensheid.

Het Brussels Gewest telt meer dan 100 reuzenfiguren. Hun aanwezigheid bij religieuze processies en stoeten gaat voor sommige daarvan terug tot de renaissance. De reuzen van de Ommegang en de Meyboom zijn zeker de meest prestigieuze, maar andere van recentere leeftijd zijn ook uitgegroeid tot emblematische en essentiële figuren van lokale festivals, verspreid over het hele gewestelijke grondgebied.

5 ROL VAN DE HOUDERS EN BEOEFENAARS VAN HET ELEMENT

5.1 DE BEOEFENAARS (ZIJ DIE DE TRADITIE BEOEFENEN, TOT LEVEN BRENGEN EN OVERDRAGEN)

De leden van de vriendenkring van de reuzen van Stokkel.

Baudouin Vander Linden (m), erevoorzitter

Francis Voiturier (m), voorzitter en penningmeester

Anita Knockert (v), secretaris

De dragers, waaronder enkele oud-leerlingen van La Maison en reuzendragers uit Ath.

5.2 ZIJ DIE DE FESTIVITEITEN BIJWONEN EN STEUNEN

De inwoners van Sint-Pieters-Woluwe, het publiek voornamelijk afkomstig uit het Brussels gewest en sympathisanten.

5.3 ZIJ DIE BEHEREN EN ORGANISEREN

De vriendenkring van de reuzen van Stokkel.

De gemeente Sint-Pieters-Woluwe

5.4 PARTNERINSTELLINGEN EN -ORGANISATIES

De gemeente Sint-Pieters-Woluwe

6. STAAT, LEEFBAARHEID EN OVERDRACHT VAN HET ELEMENT

6.1 HUIDIGE MANIEREN VAN OVERDRACHT

Door toedoen van de leden van de vereniging en sympathisanten. Draggers te voet.

6.2 TRADITIONELE PRAKTIJKEN DIE DE TOEGANG TOT (BEPAALEN ASPECTEN VAN) HET ELEMENT BEHEERSEN OF BEPERKEN

Mensen die drager willen worden, lid van de vriendenkring willen worden of zich willen inzetten voor de doelstellingen van de vereniging zijn welkom. De vriendenkring is regelmatig op zoek naar dragers.

6.3 LEEFBAARHEID VAN DE IMMATERIËLE ELEMENTEN, BESCHIKBAARHEID VAN DE GOEDEREN/BIJHORENDE MATERIËLE VOORWERPEN

De gemeente Sint-Pieters-Woluwe bezit twee reuzen.

De reuzen worden bewaard in de hall van het gemeentehuis en zijn daardoor permanent zichtbaar voor de bevolking.

6.4 EVENTUELE BEDREIGINGEN

Met betrekking tot de reuzen werden geen echte bedreigingen vastgesteld. Soms stelt zich het probleem van de beschikbaarheid van de dragers.

6.5 BESTAANDE MAATREGELEN VOOR BEHEER EN BEHOUD

De vereniging en het gemeentebestuur dragen zorg voor de reuzen. Zij worden bewaard in de hall van het gemeentehuis. Het comité vergadert wanneer nodig.

7 REFERENTIES

7.1 ANDERE INVENTARISSEN

Komt het element voor in een inventaris van de Federatie Wallonië-Brussel of van Vlaanderen? NEEN.

Wordt het element erkend door de UNESCO of in het kader van een ander programma? NEEN.

7.2 REFERENTIES (BIBLIOGRAFISCHE, DISCOGRAFISCHE, AUDIOVISUELE EN ARCHIVARISCHE)

Belangrijkste bibliografie en publicaties: /

7.3 LINK NAAR WEBSITE

Website: www.lesgeantsdestockel.be

8 AKKOORD EN DEELNAME

Dit dossier is het resultaat van overleg tussen de vereniging Les Géants de Stockel en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BSE/DCE). De redactie van de in dit formulier vermelde gegevens kreeg de goedkeuring van de leden van de vereniging.